
FOLKETINGET

Europaudvalget, Udvalget for Videnskab og Teknologi, Erhvervsudvalget

EU-konsulenten

EU-note

Til: Udvalgenes medlemmer og stedfortrædere

Dato: 7. februar 2015

Grøn bog om den fremtidige EU-finansiering af forskning og innovation

Sammenfatning

Kommissionen har indledt en offentlig høring om rammerne for den fremtidige EU-finansiering af forskning og innovation. Kommissionens mål med høringen er bl.a. at finde ud af, hvordan det kan gøres lettere at deltage i støtteprogrammerne, så forskningens videnskabelige og økonomiske effekt øges, og så EU får mere valuta for pengene. Kommissionen foreslår navnlig, at EU-finansiering af forskning og innovation samles under en "fælles strategisk ramme", og at procedurer og regler for tildeling af forskningsmidler forenkles.

*Fristen for svar på grønbogen er den **20. maj 2011**.*

Kommissionen har den 9. februar 2011 fremlagt en grøn bog med overskriften "Fra udfordringer til muligheder: Mod en fælles strategisk ramme for EU-finansiering af forskning og innovation"¹.

Grøn bogen indleder en offentlig debat om de nøglemner, der skal tages i betragtning ved kommende EU-finansieringsprogrammer for forskning og innovation. Disse programmer skal indgå i Kommissionens **forslag til den flerårige finansielle ramme for 2014-2020**, som Kommissionen forventes at fremlægge i juni 2011.

Kommissionen understreger, at forskning og innovation er drivkræfterne bag social og økonomisk velfærd og miljømæssig bæredygtighed. Netop derfor er forskning og innovation afgørende for at nå de bredt accepterede mål om intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst, som er fastlagt i Europa 2020-strategien. EU har i den forbindelse sat sig som mål at **øge midlerne til forskning og udvikling** og nå op på 3 % af BNP inden 2020.

Hvilke programmer og initiativer inden for forskning og innovation støtter EU i dag?

- **Det 7. rammeprogram for forskning (RP7)** støtter forskning, teknologisk udvikling og demonstration i EU. RP7 har et budget på 53,3 mia. EUR. Programmet løber til og med 2013, hvorefter det afløses af RP8.
- **Rammeprogrammet for konkurrenceevne og innovation (CIP)** skal fremme konkurrenceevnen i EU's erhvervsliv, først og fremmest smv'er. CIP har et budget på 3,6 mia. EUR.
- **Det Europæiske Institut for Innovation og Teknologi (EIT)** er et selvstændigt EU-organ, som samler videregående uddannelsesinstitutioner, forskningsmiljø og erhvervssektorer for at fremme innovation. EU støtter EIT med 309 mio. EUR.
- Under **EU's Samhørighedspolitik** uddeles der ca. 86 mia. EUR, som skal forbedre de regionale økonomiers kapacitet til forandring og innovation.

(Budgettallene er for programperioden 2007-2013)

¹ KOM(2011)48.

Hvorfor skal rammerne for EU-finansieringen ændres?

Kommissionen peger i sin grøn bog på en række mangler i finansieringen af EU's programmer og initiativer inden for forskning og innovation. Især efterlyser Kommissionen en **samlet tilgang** til forskning og innovation. Desuden er de nuværende instrumenter **for komplekse**, regler og procedurer er **for bureaukratiske**, og der **mangler gennemsigthed**. Disse mangler fører bl.a. til, at midlerne går til for mange formål og spredes alt for meget, og at der mangler koordinering mellem EU- og nationale midler, hvilket skaber risiko for overlappning og dobbeltarbejde.

Ifølge Kommissionen bør kommende programmer derfor fokusere på:

- klarere målsætninger
- mindre kompleksitet i forsknings- og innovationsprogrammerne
- forøget merværdi og mobilisering og mindre dobbeltarbejde og fragmentering
- forenklet deltagelse i programmerne
- bredere deltagelse i EU-programmer, herunder ved inddragelse af små og mellemstore virksomheder
- forøgelse af konkurrenceevne og samfundsmæssig indvirkning gennem EU-støtte.

Hvordan forestiller Kommissionen sig en fremtidig ordening?

Kommissionen foreslår en "fælles strategisk ramme", som skal dække al relevant EU-finansiering af forskning og innovation på grundlag af sammenhængende målsætninger og fælles strategiske mål.

Formålet er at strømline EU's finansieringsinstrumenter, så midlerne bruges mere effektivt og instrumenterne supplerer hinanden i forhold til at styrke EU's videnskabelige base og globale konkurrenceevne.

Den strategiske ramme skal kombinere tre centrale aspekter.

For det første skal der gøres en **måltrettet indsats med hensyn til tre målsætninger**, som forstærker hinanden, nemlig

- at give EU et videnskabeligt grundlag, som er i verdensklasse
- at fremme konkurrenceevnen over hele linjen

- at løfte store udfordringer som klimaændringer, ressourceeffektivitet energi- og fødevarer sikkerhed, sundhed og den aldrende befolkning.

For det andet skal **EU-støtten gøres mere attraktiv og lettere tilgængelig** for deltagerne, f. eks. gennem et centralt kontaktpunkt med fælles it-værktøjer eller en onlinekvikskranke, hvor deltagerne kan få rådgivning og støtte under hele støtteforløbet. Den fælles strategiske ramme vil også give mulighed for et enklere og mere strømlinet sæt støtteinstrumenter, der dækker hele innovationskæden, herunder grundforskning, anvendt forskning, samarbejdet mellem universiteter og erhvervslivet og innovation på virksomhedsniveau. Den øgede fleksibilitet vil tilskynde til diversitet og inddragelse af virksomhederne. Ansøgerne skal kunne søge midler til flere forskellige projekter uden hver gang at skulle opgive de samme oplysninger.

For det tredje skal der være **stærkt forenklede og mere konsekvente procedurer** for redegørelse for, hvordan den modtagne støtte er anvendt. Dette kan f.eks. indebære, at støtten i højere grad udbetales som faste beløb.

Forenklingen vil sikre en lettere og mere effektiv kontrol med, hvordan EU-skatteydernes penge anvendes.

Blandt de øvrige idéer i grønbogen kan nævnes:

- yderligere tiltag for at **samle EU-landenes forskningsstøttemidler** i en fælles pulje, bedre koordinering med samhørighedsstøtten
- brug af EU-støtte til at **stimulere offentlige indkøb**
- øget brug af **prisuddeling**
- yderligere **stærkelse af Det Europæiske Forskningsråds rolle** og af instrumenter som finansieringsfaciliteten med risikodeling (RSFF) og lånekapital- og risikokapitalinstrumenterne
- opstilling af resultatindikatorer til at **måle effekten af EU's støtte** til forskning og innovation.

I grønbogen stiller Kommissionen 27 spørgsmål, idet der bl.a. spørges:

- *Hvordan kan den fælles strategiske ramme gøre EU-finansiering af forskning og innovation mere attraktiv og gøre det lettere for deltagerne at få adgang til finansieringen?*
- *Hvordan kan EU-finansiering af forskning og innovation bedst anvendes til at samle medlemsstaternes ressourcer?*

- *Hvordan kan større fokus på samfundsmæssige udfordringer påvirke balancen mellem forskning drevet af nysgerrighed og aktiviteter drevet af en dagsorden?*
- *Hvilke typer små og mellemstore virksomheder bør der ydes støtte til på EU-plan?*
- *Hvilke tiltag kan der gøres på EU-plan for yderligere at styrke kvinders rolle inden for videnskab og innovation?*

De næste skridt

Den 10. juni 2011 afholder Kommissionen en konference i Bruxelles som opfølgning på den offentlige høring.

Inden udgangen af 2011 vil Kommissionen fremsætte forslag til lovgivning om udgifterne til forskning og innovation under det fremtidige EU-budget for perioden efter 2013.

Med venlig hilsen

Thomas Fich
(3611)